

З огляду на все вище описане, можна стверджувати, що фінансові інструменти, як явище, варто розглядати як те, що стимулює економічний розвиток на певному етапі його існування. Тобто кожен інструмент має як базовий і простий спосіб застосування (наприклад, іпотечні кредити), так і можливість еволюціонувати з розвитком масштабу економіки в факторинг, що є більш складним проявом кредитування. Тому в залежності від стратегічних цілей, наявних ресурсів для тактичного планування економіки слід доволі обережно та обґрунтовано використовувати фінансові інструменти для досягнення конкретних цілей.

Список використаних джерел

1. Вікіпедія. Економіка. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0>;
2. Вікіпедія. Фінансовий інструмент. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A4%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9_%D1%96%D0%BD%D1%81%D1%82%D1%80%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82.
3. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 13 "Фінансові інструменти": Наказ Міністерства фінансів України N 559 від 30.11.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01#Text>.
4. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 32 "Фінансові інструменти: подання". URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU17047>.
5. IAS 32 – Financial Instruments: Presentation. Retrieved from: <https://www.iasplus.com/en/standards/ias/ias32>.

*Гонкало Віталій Юрійович,
аспірант,
Національна академія статистики, обліку та аудиту*

ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ ЯК ОДНА ЗІ СКЛАДОВИХ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Одним з вагомих чинників, що впливає на розвиток фінансового сектору будь-якої країни в сучасних умовах є боротьба країн за інвестиційні ресурси. Більшість країн у всьому світі, як промислово розвинутих так і країн, що розвиваються відчувають нестачу таких ресурсів, тому має місце жорстка конкуренція за доступ до цих коштів. Як правила перемога дістається в такому випадку тій країні, яка може запропонувати вигідні умови залучення інвестиційних ресурсів: передбачуване законодавство, технологічно оснащений фінансовий ринок із привабливим і широким асортиментом фінансових послуг та інструментів.

Забезпечення сприятливих умов для інвестицій в Україну є однією з найважливіших умов залучення інвестицій. Ефективна інвестиційна політика має вплив на рівень технічного оснащення підприємств, вирішення соціальних та економічних проблем, а також стан виробництва.

Забезпечення сприятливого інвестиційного клімату в Україні залишається питанням стратегічної важливості, від реалізації якого залежать соціально-економічна динаміка, ефективність залучення у світовий поділ праці, можливості модернізації на цій основі національної економіки [4].

Як зарубіжні так і вітчизняні науковці зробили вагомий внесок у дослідження проблеми інвестиційного забезпечення економіки, серед яких: У. Шарп, Дж. В. Бейлі, А. Непран, Ю. Коваленко, Д. Тюпа, Ю. Швець та інші.

Метою дослідження є аналіз інвестиційного клімату та інвестиційної привабливості та визначення основних проблем щодо залучення інвестицій в державу.

На даний момент стан міжнародного ринку інвестицій характеризується високим ступенем концентрації як між інвесторами так і країнами які охоче приймають інвестиції. Інвестор обирає території для інвестування керуючись рівнем інвестиційного потенціалу та наявністю інвестиційного ризику.

Українське економічне середовище одночасно і приваблює і відштовхує інвесторів. Хоча Україна й займає стратегічне географічне положення, має багаті природні ресурси та робочу силу з високим рівнем освіти, що робить її привабливим інвестиційним середовищем, вона ще не досягла свого очікуваного потенціалу через те, що не змогла звести до мінімуму втручання держави у дію ринків, усунути адміністративні перепони, що заважають веденню бізнесу, виконати намічені показники приватизації та стати привабливою для іноземних та внутрішніх інвесторів.

В сучасних умовах господарювання спостерігається активний розвиток інвестиційного середовища в Україні та удосконалення законодавчої бази в сфері регулювання інвестиційної діяльності.

Так, Законом України “Про режим іноземного інвестування” для іноземного інвестора в Україні встановлено національний режим інвестиційної та іншої господарської діяльності, тобто рівні умови діяльності з вітчизняним інвестором. Вказаним Законом іноземним інвесторам даються державні гарантії захисту їх капіталовкладень. Іноземні інвестиції в Україні не підлягають націоналізації, а їх реквізиція може бути здійснена лише у випадках стихійного лиха. [1]

Враховуючи вищезазначене, ключовим кроком на шляху удосконалення та просування інвестиційного середовища в країні є реформування податкової системи.

Так, перші кроки було розпочато у 2007 році шляхом затвердження Концепції реформування податкової системи (розпорядження Кабінету Міністрів України від 19.02.2007 № 56).

За даними Держстату надходження прямих інвестицій (акціонерного капіталу) в Україну в січні-червні 2019 року склали 1259,5 млн дол.США.

Обсяг залучених з початку інвестування прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) в економіку України на 01.07.2019 року становив 33724,4 млн дол. США.

У I півріччі 2019 року приріст іноземних інвестицій в економіку України склав 839,6 млн.дол. США прямих інвестицій (акціонерного капіталу). Інвестиції спрямовуються у вже розвинені сфери економічної діяльності. Станом на 01.07.2019 найвагоміші обсяги надходжень прямих інвестицій були спрямовані до підприємств промисловості – 33,3 % та установ та організацій, що здійснюють оптову та роздрібну торгівлю; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів -16,6% .

До основних країн-інвесторів належать Кіпр – 29,4%, Нідерланди – 22,0%, Велика Британія – 6,1%, Німеччина – 5,2%, Швейцарія – 4,9%, Австрія – 3,4% і Віргінські Острови (Брит.) – 3,1%.

Обсяги освоєння капітальних інвестицій підприємств України у I півріччі 2019 року складають 233,9 млрд грн, що на 12,3 % більше від обсягу капітальних інвестицій за відповідний період 2018 року. [2]

Проведене нами дослідження свідчить про те, що більша частина залучених в економіку України інвестицій – це інвестиції з офшорних зон, що є показником того, що більша частина залучених коштів – це гроші українських інвесторів, які прагнуть оптимізувати втрати від оподаткування.

До основних проблем, які гальмують розвиток інвестицій в Україні, можна віднести:

- високий рівень корупції;
- недосконалість відповідної законодавчої бази;
- недостатнє державне фінансування вітчизняних наукових закладів;
- відсутність власної системи оцінювання інвестиційного клімату країни та її окремих регіонів;
- митні бар'єри. [3]

Можна зазначити, що при дослідженні основних недоліків щодо залучення інвестицій до країни можна виділити недосконалість законодавчої бази, а також є фактори, які негативно впливають на інвестиційний клімат країни. Іноземні інвестиції є однією з перспективних форм капіталовкладень для України. Провівши аналіз обсягів прямих іноземних інвестицій за останні роки можна зазначити, що інвестування зростало порівняно з 2018 роком, після чого відбувся підйом їхніх обсягів, що відобразилось на добробуті населення та економічній ситуації загалом.

Список використаних джерел

1. Міністерство юстиції (Заступник директора департаменту фінансового законодавства). URL: https://minjust.gov.ua/m/str_14102
2. Юридична газета online “Потепління інвестиційного клімату в Україні”. URL: <https://yur-gazeta.com/>.
3. Юридична газета online “Законодавчі новини, що покращують та погіршують інвестиційний клімат в Україні” URL: <https://yur-gazeta.com/>

publications/practice/inshe/zakonodavchi-novinki-shcho-pokrashchuyut-ta-pogirshuyut-investiciyniy-klimat-v-ukrayini-.html.

4. Сайт Державної служби статистики. URL: www.ukrstat.gov.ua.

5. Концепція розвитку державно-приватного партнерства в Україні на 2013-2018 роки. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/739-2013-%D1%80>.

6. Непран А. Формування та використання фінансового потенціалу інвестиційної діяльності в Україні. *Фінанси України*. 2016. № 9. С. 111–128.

7. Бирка М. Розвиток системи залучення прямих іноземних інвестицій на підприємства. Львів, 2016. 231 с.

8. Дудчик О. Стан, проблеми та перспективи сприятливого інвестиційного клімату України. Київ, 2019. 254 с.

*Гоч Роман Андрійович,
аспірант,*

Національна академія статистики, обліку і аудиту

УПРАВЛІННЯ ФІСКАЛЬНОЮ СТІЙКІСТЮ В УКРАЇНІ

Показники розвитку економіки України у 2020 році характеризуються їх погіршенням через низку чинників, й зокрема, через карантинні заходи, спричинені пандемією, яка посилила проблеми, накопичувані багато років, тому актуалізована необхідність у вивченні фінансової стійкості. За таких умов Р.В. Цицик пропонує поглиблювати підхід до фінансової стійкості насамперед не як категорії фінансової науки, а як практичної середньо- і довгострокової цілі фінансової політики [3, с. 89], оскільки ця категорія привертає увагу як практиків так і науковців.

Еволюція поглядів багатьох вчених на сутнісний зміст поняття фінансова стійкість не дозволяє отримати чіткості у його визначенні чи методиці вимірювання. Система вважатиметься стійкою, якщо у разі збурення незначно відхиляється від стану рівноваги, а всі наступні рухи залишаються на відносно малій відстані від рівноваги. Але поширене виникнення багатократної рівноваги в економіці змусило вчених ввести поняття стійкості в процеси адаптації (глобально стійкий, якщо для будь-якого початкового стану є точка рівноваги, до якої система прямує (ця точка не повинна бути тією самою для всіх початкових умов) та квазістійкості (характеризується побудовою послідовності точок (від будь-якої початкової точки), що передає послідовність часу, яка прямує до нескінченності, та всі ці точки є точками рівноваги [4, с. 461]. Групою вітчизняних вчених зазначається, що фінансова стійкість сприймається нині як безперервний процес, спрямований на тривалу та довгострокову перспективу, що підтримується засобами державного регулювання, і як система, котра зберігає свою фінансову цілісність [2, с. 17].

Міністерством фінансів України наголошувалось, що на надійність бюджетної політики негативно впливає відсутність комплексної системи управління фінансовими ризиками, що має негативні наслідки для стійкості